

Datum: 2026-08-14

Diarienummer: TN 2026/0189

Till: Tekniska nämnden

Samhällsutvecklingsförvaltningen

Jan Lundberg

Remissvar gällande motion om att förbättra Ösbysjöns egenskaper som badsjö och bland annat förbättra dess siktdjup

Ärendet

Christer Lidgard (C) med flera lämnade 1 juni 2026 (§ 96) in en motion till kommunfullmäktige om att förbättra Ösbysjöns vattenkvalitet och egenskaper som badsjö, med särskilt fokus på att öka siktdjupet. Motionärerna framhåller att Ösbysjön är en viktig rekreationsmiljö för kommunens invånare men att det begränsade siktdjupet påverkar både badupplevelsen och säkerheten vid bad.

I motionen hänvisas till de utredningar och åtgärder som kommunen genomfört sedan 2021, bland annat provtagningar, provfiske, reduktionsfiske och utplantering av rovfisk. Enligt motionärerna har åtgärderna endast haft tillfällig effekt och siktdjupet har åter försämrats. Motionärerna anser därför att ytterligare och mer kraftfulla åtgärder bör vidtas samt att kommunen bör ta tillvara erfarenheter från liknande sjöar och samverka med lokala föreningar och andra aktörer med kunskap inom området.

I motionen föreslås att kommunfullmäktige uppdrar åt berörda nämnder att skyndsamt ta fram och genomföra en plan för att förbättra vattenkvaliteten i Ösbysjön, med särskilt fokus på att förbättra siktdjupet, inom ramen för befintliga budgetmedel.

Samhällsutvecklingsförvaltningens förslag till beslut

Tekniska nämndens beslut

Tekniska nämnden antar yttrande, daterat 2026-08-27, som svar på remissen.

Samhällsutvecklingsförvaltningens utredning

Ösbysjön är en grundvattensjö som saknar naturligt tillflöde. Siktdjupet, dvs grumligheten kan variera från år till år och mellan samma perioder olika år, men beror till största grad på avsaknad av växter i vattnet.

Anledningen till avsaknad av växter i sjön är den inplanterade karpén som äter dessa växter, vilket i sin tur gynnar alg tillväxt och bidrar till försämrat siktdjup. På 1990-talet planterades karp åter in i sjön som en åtgärd mot den då upplevda alltför omfattande växtligheten. Den tidigare inplanterade karpén hade vid denna tid försvunnit. Under perioden utan karp var siktdjupet bättre och sjöns växtlighet hade återhämtat sig.

Förvaltningen har sedan år 2023 initierat ett årligt reduktionsfiske av karp i syfte att stegvis minska beståndet och därigenom skapa förutsättningar för en naturlig återetablering av undervattensväxter. En ökad växtlighet förväntas över tid stabilisera bottensedimenten, minska algpåverkan och successivt förbättra siktdjupet. Effekterna av åtgärderna förväntas bli successivt synliga över en längre tidsperiod, bedömd till cirka tio år.

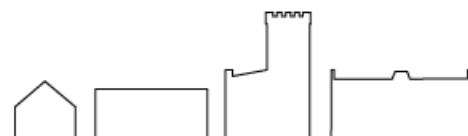
Samhällsutvecklingsförvaltningens bedömning

Vassen bedöms inte vara en bidragande orsak till sjöns grumlighet eller förhöjda näringshalter. Tvärtom tar vassen under växtsäsongen upp näring från vattnet och bidrar därmed till näringsomsättningen i sjön. Den vassklippning som sker genomförs i huvudsak i våtmarksområden, och det borttagna materialet påverkar inte sjöns vattenvolym i någon betydande omfattning. Åtgärden bedöms därför inte ha någon negativ effekt på vattenkvaliteten eller övergödningssituationen.

Aluminiumfällning kan i vissa fall användas för att minska fosforhalterna i en sjö, men åtgärden är resurskrävande och dess långsiktiga effekt är osäker. Metoden åtgärdar inte de grundläggande orsakerna till grumligheten, som är bristen på undervattensvegetation och karpens påverkan på bottenarna.

Bedömningen är därför att åtgärder som syftar till att återställa sjöns ekologiska funktioner ger en mer långsiktigt hållbar förbättring av vattenkvaliteten. Denna åtgärd är reduktionsfiske av inplanterad karp.

Reduktionsfisket har hittills gjorts vid ett tillfälle årligen under hösten och har nu utförts under 2024 respektive 2025. Vid det andra tillfället noterades en något minskad fångstmängd jämfört med året innan. Förvaltningen kommer att öka antalet tillfällen med reduktionsfiske till två gånger per år i syfte att se om det ytterligare kan hålla nere karpstammen.

Datum: 2026-08-14

Diarienummer: TN 2026/0189

Förvaltningen konstaterar att viss återhämtning av växtligheten kan skönjas och anser att fortsatt reduktionsfiske i kombination med att antalet abborrar (rovfisk) ökar i antal är det bästa och mest hållbara sättet att på sikt förbättra siktdjupet i sjön. Först när antalet karp är nere på en nivå där växtligheten får möjlighet att återhämta sig finns det anledning att överväga att även plantera in växter i sjön. Det är en ökad växtlighet som med dess näringsupptag kan reducera alg tillväxt och det kommer i sin tur att öka siktdjupet. Det här är ingen snabb åtgärd utan tar enligt förvaltningens bedömning mellan fem och tio år.

Konsekvenser för barn och unga

Ösbysjön är en viktig plats för bad och rekreation för barn och unga. Kommunen arbetar löpande med skötsel och åtgärder för att upprätthålla och utveckla sjöns funktion som badplats, vilket bidrar till goda förutsättningar för ett tryggt och attraktivt friluftsliv. Fortsatta insatser för att förbättra vattenkvaliteten och badmiljön kan ge positiva konsekvenser för barn och unga som använder sjön.

Ekonomiska konsekvenser

Planerade åtgärder inryms inom tilldelad driftbudget.

Stefan Sorpola
Samhällsutvecklingsdirektör

Jan Lundberg
Park- och gatuchef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Remissvar gällande motion om att förbättra Ösbysjöns egenskaper som badsjö och bland annat förbättra dess siktdjup
2. Yttrande, Remissvar gällande motion om att förbättra Ösbysjöns egenskaper som badsjö och bland annat förbättra dess siktdjup
3. Motionen

Expedieras
Kommunstyrelsen

